

ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΕ-17 Μηχ/γος

Εκπ/κός 1^{ου} Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τρίκαλα 24. 11. 2010

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ **για την Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση**

Στα πλαίσια της « αποτίμησης-αξιολόγησης της υπάρχουσας κατάστασης στα ΕΠΑΛ - ΕΠΑΣ » που έχει δρομολογήσει το ΥΠΔΒΜΘ και χωρίς να θέλουμε να μειώσουμε την σπουδαιότητα των στατιστικών στοιχείων και των ποσοτικών - ποιοτικών μελετών που επιχειρεί η κυβέρνηση στο χώρο της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, κρίνουμε σκόπιμο να παραθέσουμε κάποιες διαπιστώσεις - προτάσεις γιατί πιστεύουμε ότι ο πλέον κατάλληλος να αξιολογήσει την υφιστάμενη κατάσταση και να διαγνώσει τα προβλήματά της, είναι ο εκπαιδευτικός της τάξης που βρίσκεται καθημερινά σε άμεση επαφή με τους μαθητές του.

ΔΟΜΗ

Η Τεχνική - Επαγγελματική Εκπαίδευση από ιδρύσεώς της, και στη συνέχεια, έτυχε πολλών προσπαθειών για « **αναβάθμιση** » και « **ισχυροποίηση** » του ρόλου της σε σχέση με την παραδοσιακή Γενική Εκπαίδευση.

Ξεκινώντας από τις σχολές Εργοδηγών και συνεχίζοντας με τα ΤΕΛ – ΤΕΣ – Πολυκλαδικά – ΤΕΕ, φθάσαμε στην ισχύουσα κατάσταση των ΕΠΑΛ – ΕΠΑΣ.

Η δυσκολία του εγχειρήματος έχει να κάνει με το ότι το Επαγγελματικό Σχολείο πρέπει να ικανοποιεί, **ταυτόχρονα**, δύο στόχους : α) να είναι ένα αξιόπιστο σχολείο που θα παρέχει γενική γνώση, παράλληλα και ισότιμα με το Γενικό Λύκειο β) να εφοδιάζει τους μαθητές με γνώσεις - δεξιότητες - ικανότητες κατάλληλες για άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος (μετά την αποφοίτηση). Είναι φανερό ότι πρέπει να αποκλειστεί η λύση των δύο τύπων σχολείων (ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ) με διαφορετικό προσανατολισμό το κάθε ένα.

Θα πρέπει λοιπόν να πάμε **σε έναν τύπο σχολείου** (ΕΠΑΛ ή ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ), και εκεί να γίνει προσπάθεια έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι τομείς – ειδικότητες οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ευρύτερο πεδίο τεχνικών γνώσεων έτσι ώστε: α) να παρέχουν επαγγελματικά δικαιώματα τα οποία να προσφέρουν στον αυριανό επαγγελματία ευρύ πεδίο δράσης και απασχόλησης, β) να δημιουργούν τις βάσεις για την συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση – ειδίκευση. Θα πρέπει να αποφασίζονται κεντρικά, να μπορούν να δημιουργηθούν σε όλα τα ΕΠΑΛ της χώρας και να έχουν μακρόπνοο σχεδιασμό. Η περαιτέρω ειδίκευση μπορεί να γίνει με τη δημιουργία **Τμημάτων Ειδίκευσης** (διάρκειας ενός σχολικού έτους) τα οποία θα λειτουργούν εντός της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης αξιοποιώντας την υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό των ΕΠΑΛ - ΣΕΚ. Οι ειδικότητες και τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων Ειδίκευσης μπορούν να έχουν την απαιτούμενη ευελιξία σε σχέση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο. Τα Τμήματα Ειδίκευσης θα μπορούσαν πιθανόν να συνδεθούν και με την είσοδο των μαθητών στον εργασιακό χώρο μέσω προγραμμάτων με τοπικές επιχειρήσεις, στις οποίες οι μαθητές μπορούν να κάνουν την πρακτική τους άσκηση (π.χ. κάποιες από τις εργαστηριακές ώρες να γίνονται σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον).

Στους αποφοίτους του ΕΠΑΛ χορηγείται απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου και πτυχίο επιπέδου 2, ενώ στους αποφοίτους των Τμημάτων Ειδίκευσης χορηγείται πτυχίο επιπέδου 3 (σύμφωνα με την οδηγία 36/2005). Στα ΕΠΑΛ μπορούν να εγγράφονται απόφοιτοι Γενικού Λυκείου **για**

απόκτηση πτυχίου και κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων, παρακολουθώντας μόνο τα μαθήματα του τομέα ή της ειδικότητας.

Οι σχολές που λειτουργούν εκτός της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΙΕΚ - ΟΑΕΔ - σχολές Υπουργείου Υγείας, Εργασίας κ.λ.π.) θα πρέπει να περιοριστούν **αποκλειστικά στο ρόλο της συνεχιζόμενης κατάρτισης**, οργανώνοντας προγράμματα ενηλίκων, αποφοίτων οποιασδήποτε εκπαιδευτικής βαθμίδας, για να αναβαθμίσουν τις γνώσεις τους, να εξοικειωθούν σε νέες μεθόδους και τεχνολογίες, προκειμένου να ανταποκριθούν με μεγαλύτερη πληρότητα στις εξελισσόμενες ανάγκες των επαγγελμάτων και της παραγωγικής διαδικασίας.

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Εργαστήρια

- Αναδιοργάνωση και εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων έτσι ώστε να εξυπηρετούν και να ανταποκρίνονται πλήρως στους σκοπούς που θέτουν τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των αντίστοιχων μαθημάτων.
- Τουλάχιστον ένα πρότυπο εργαστήριο με πλήρη εξοπλισμό σε κάθε έδρα νομού (για κάθε εργαστηριακό μάθημα ή αντικείμενο). Στους χώρους των εργαστηρίων αυτών και σε χρόνο που δεν θα λειτουργούν τα εργαστήρια για τους μαθητές (μετά την 15/05), να γίνεται (περιοδικά) η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του νομού, με επίκεντρο τον εργαστηριακό εξοπλισμό αλλά και τις σύγχρονες έρευνες και τεχνολογικές εξελίξεις σε κάθε αντικείμενο.
- Υπεύθυνος εργαστηρίου σε κάθε εργαστήριο και σε κάθε ωράριο (πρωί-απόγευμα-βράδυ), με αυξημένες αρμοδιότητες και μειωμένο ωράριο διδασκαλίας.
- Εκπαιδευτικός ΔΕ σε κάθε εργαστήριο, για την συντήρηση - καταγραφή του εξοπλισμού, την προετοιμασία των ασκήσεων κλπ., έτσι ώστε να μην χάνεται πολύτιμος χρόνος από την εκπαιδευτική διαδικασία.

Αίθουσες Η/Υ

Αίθουσες Η/Υ σε αριθμό ικανό να εξυπηρετεί τουλάχιστον το 1/3 των τμημάτων κάθε σχολείου. Μόνο τότε θα υπάρξει περιεχόμενο και πραγματικό αποτέλεσμα από τις δράσεις που έχουν ξεκινήσει πριν από αρκετά χρόνια, έχουν απορροφήσει αρκετά ευρωπαϊκά κονδύλια και θέτουν ως στόχο την είσοδο των ΤΠΕ στην διαδικασία της διδασκαλίας – μάθησης.

Θεματικές αίθουσες διδασκαλίας

Θεματικές αίθουσες διδασκαλίας με κατάλληλα εποπτικά μέσα και εξοπλισμό σε κάθε σχολείο έτσι ώστε ο εκπαιδευτικός να μπορεί να εμβαθύνει και να δημιουργεί τα ερεθίσματα για συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

π.χ. αίθουσα Τεχνολογίας

>> Μηχανικής – Αντοχής Υλικών

>> Στοιχείων Μηχανών – Μηχανολογικού Σχεδίου

Σχολικές Βιβλιοθήκες

Σχολική βιβλιοθήκη σε κάθε σχολείο (ή σχολικό συγκρότημα) με την απαραίτητη βιβλιογραφία (λογοτεχνία - ιστορία – επιστήμες – τεχνολογία) για την ουσιαστική στήριξη μαθητών και καθηγητών.

Χώροι Διοίκησης

Χώροι διοίκησης με επαρκή εξοπλισμό (γραφεία, Η/Υ), έτσι ώστε ο κάθε εκπαιδευτικός να μπορεί να παραμένει και να εργάζεται, πέραν του διδακτικού του ωραρίου, στο χώρο του σχολείου.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Όλες οι προηγούμενες προσπάθειες δεν κατάφεραν να αυξήσουν ούτε τον αριθμό ούτε και το επίπεδο των μαθητών που στρέφονται προς τη Δευτεροβάθμια Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση συνεχίζει πάντα να αποτελεί την **δεύτερη επιλογή**, μια στην ουσία **αναγκαστική επιλογή** για τους « *πιο αδύνατους* » μαθητές – απόφοιτους του Γυμνασίου.

Οποιαδήποτε λοιπόν νέα απόπειρα μεταρρύθμισης θα πρέπει πρώτα να απαντά στο ερώτημα « **γιατί ένας καλός μαθητής – απόφοιτος Γυμνασίου να επιλέξει την Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση;** ». Την θετική απάντηση θα έδινε η δημιουργία ενός Λυκείου που θα εξασφάλιζε στους μαθητές του τις ίδιες δυνατότητες (με το Γενικό Λύκειο) για συνέχιση των σπουδών τους σε ΑΕΙ – ΤΕΙ, χωρίς επιπλέον χρονικές επιβαρύνσεις και ταυτόχρονα θα τους έδινε την δυνατότητα απόκτησης Πτυχίου Ειδικότητας με επαγγελματικά δικαιώματα.

Πιστεύουμε λοιπόν ότι για να υπάρξει **ουσιαστική στήριξη** της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής – Επαγγελματικής Εκπαίδευσης χρειάζονται ουσιαστικές και τολμηρές κινήσεις όπως :

- Δυνατότητα απόκτησης Απολυτηρίου Λυκείου και Πτυχίου Ειδικότητας (επιπέδου 2) στην τριετία.
Αυτό μπορεί να επιτευχθεί εάν γίνει ορθολογικότερη κατανομή των μαθημάτων γενικής παιδείας στις τρεις τάξεις του Λυκείου, με έμφαση στα βασικά γενικά μαθήματα (Γλώσσα – Μαθηματικά – Φυσική) και παράλληλα να επιλεγούν κατάλληλα μαθήματα ειδικότητας και μάθημα επιλογής, με τα οποία θα μπορούν να συμμετέχουν οι απόφοιτοι στις πανελλαδικές εξετάσεις.
- Καθιέρωση ποσοστού εισαγωγής αποφοίτων των ΕΠΑ.Λ. στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση ανάλογο με τον αριθμό των υποψηφίων των δύο τύπων Λυκείων.
- Κατάργηση της δεύτερης δυνατότητας εισαγωγής (ειδικές πανελλαδικές εξετάσεις για την εισαγωγή αποκλειστικά και μόνο σε τμήματα και σχολές των ΤΕΙ κ.λπ.) που προβλέπεται για τους αποφοίτους των ΕΠΑ.Λ. Η δυνατότητα εισαγωγής μόνο στα ΤΕΙ να δίνεται πλέον μέσω των Τμημάτων Ειδίκευσης.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνουμε ότι:

*α) το Τεχνικό - Επαγγελματικό Σχολείο πρέπει να είναι ένα αξιόπιστο σχολείο που θα παρέχει γενική γνώση, παράλληλα και ισότιμα με το Γενικό Λύκειο και **ταυτόχρονα** θα εφοδιάζει τους μαθητές με γνώσεις - δεξιότητες – ικανότητες κατάλληλες για άσκηση συγκεκριμένου επαγγέλματος (μετά την αποφοίτηση).*

β) στην Ανώτατη εκπαίδευση πρέπει να εισάγονται μαθητές οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα (το επίπεδο γνώσεων) να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της κάθε σχολής.

Οπότε, η εισαγωγή στην ανώτατη εκπαίδευση δεν θα πρέπει να είναι αυτοσκοπός για τους μαθητές της Τεχνικής - Επαγγελματικής Εκπαίδευσης αλλά να προσφέρεται ως δυνατότητα (με ίσους όρους σε σχέση με το Γενικό Λύκειο) για όσους πραγματικά το επιθυμούν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Σε μια προσπάθεια για ουσιαστικότερη διαχείριση του εκπαιδευτικού προσωπικού την τρέχουσα σχολική χρονιά, διαπιστώθηκαν κάποιες υπεραριθμίες εκπαιδευτικών τεχνικών ειδικοτήτων. Στο αποτέλεσμα αυτό φτάσαμε λόγω της έλλειψης συγκεκριμένου και διαχρονικού σχεδίου για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, με συνεχείς αλλαγές – μεταρρυθμίσεις χωρίς καμιά μελέτη των αναγκών αλλά και των αποτελεσμάτων του κάθε εγχειρήματος.

Πιστεύουμε ότι με την δημιουργία ενός αξιόπιστου Τεχνικού - Επαγγελματικού Λυκείου (ισότιμο με το Γενικό Λύκειο) σε συνδυασμό και με την λειτουργία των Τμημάτων Ειδίκευσης, θα μπορέσει να αξιοποιηθεί κατάλληλα και αποδοτικά το εκπαιδευτικό προσωπικό της Δευτεροβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Θα πρέπει να επιλέγεται μεταξύ των εκπαιδευτικών που έχουν δώσει δείγματα γραφής στη σχολική τάξη, να έχει μεγάλη διδακτική εμπειρία και να προηγείται αυτός που έχει επιπλέον σπουδές τόσο σε παιδαγωγικά θέματα όσο και στο γνωστικό αντικείμενο.

Θα πρέπει επίσης να αυξηθεί ο αριθμός των σχολικών συμβούλων (ιδίως στις τεχνικές ειδικότητες) γιατί παρατηρείται το φαινόμενο ένας σύμβουλος να έχει στην περιοχή ευθύνης του ολόκληρες περιφέρειες, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η συνεχής επαφή και υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου των συναδέλφων του.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Δημιουργική υποστήριξη του έργου του εκπαιδευτικού από τους σχολικούς συμβούλους, κατάλληλη βιβλιογραφία στις σχολικές βιβλιοθήκες, δημιουργία λογισμικών προγραμμάτων (για την υποστήριξη του διδακτικού έργου σε κάθε ειδικότητα) και άμεση αποστολή τους στα σχολεία με παράλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, δημιουργία καταλόγων προτεινόμενων ιστοσελίδων (ανά ειδικότητα ή αντικείμενο σπουδών) για συνεχή ενημέρωση εκπαιδευτικών και μαθητών, θεματικές αίθουσες διδασκαλίας κλπ, είναι μερικές από τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν έτσι ώστε η εκπαιδευτική διαδικασία να παράγει, όσο το δυνατόν, μεγαλύτερα αποτελέσματα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ

Ο σχεδιασμός των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι πολύ σημαντικός για να επιτευχθούν οι προσδοκώμενοι στόχοι της διδασκαλίας. Στον σχεδιασμό θα πρέπει να έχουν λόγο οι « μάχιμοι » εκπαιδευτικοί, οι οποίοι αντιμετωπίζουν τα προβλήματα μέσα στην τάξη και γνωρίζουν καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο τις δυνατότητες και το επίπεδο των μαθητών τους.

Η ύλη των μαθημάτων, στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι εκτεταμένη, με επικαλύψεις και εξειδικεύσεις οι οποίες δεν είναι απαραίτητες. Χρειάζεται μείωση της ύλης για να δοθεί η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να επιμείνει σε σημαντικά θέματα του κάθε γνωστικού αντικειμένου τα οποία πρέπει απαραίτητως να κατανοηθούν από τους μαθητές. Δεν έχει νόημα να προσπαθούμε να μελετήσουμε το « ειδικό » εάν πρώτα δεν έχουμε κατανοήσει το « γενικό ».

Σε ότι αφορά τα βιβλία, θα πρέπει να μην απομακρυνθούμε από τη λογική του ενός βιβλίου, που θα παρέχεται δωρεάν από το ΥΠΔΒΜΘ και θα ακολουθεί τον προσανατολισμό του αναλυτικού προγράμματος σπουδών για κάθε μάθημα. Οι σχολικές βιβλιοθήκες, τα λογισμικά προγράμματα, η χρήση του διαδικτύου κλπ, θα είναι επιπλέον εργαλεία στη διάθεση του εκπαιδευτικού, έτσι ώστε να γίνεται αποτελεσματικότερη η διδασκαλία.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Όπως έχουμε ήδη περιγράψει, σπουδαίο ρόλο στην βιωσιμότητα και αποτελεσματικότητα του Τεχνικού - Επαγγελματικού Λυκείου αποτελεί το θέμα της επιλογής Τομέων και Ειδικοτήτων. Θα πρέπει να δημιουργηθούν **οι κατάλληλοι Τομείς και οι αντίστοιχες Ειδικότητες**, οι οποίες θα περιλαμβάνουν ευρύτερο πεδίο τεχνικών γνώσεων έτσι ώστε: α) να παρέχουν επαγγελματικά δικαιώματα τα οποία να προσφέρουν στον αυριανό επαγγελματία ευρύ πεδίο δράσης και απασχόλησης, β) να δημιουργούν τις βάσεις για την συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση – ειδίκευση.

Θα πρέπει να αποφασίζονται κεντρικά, να μπορούν να δημιουργηθούν σε όλα τα Τεχνολογικά Λύκεια της χώρας και να έχουν μακρόπνοο σχεδιασμό.

Οι ειδικότητες και τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων Ειδίκευσης μπορούν να έχουν την απαιτούμενη ευελιξία σε σχέση με τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη και τα **πιστοποιημένα επαγγελματικά περιγράμματα** (για μια σειρά επαγγελμάτων).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Πριν ο μαθητής επιλέξει μια ειδικότητα θα πρέπει να γνωρίζει ποιο θα είναι το περιβάλλον της μελλοντικής εργασίας του και ποια ακριβώς τα επαγγελματικά του δικαιώματα. Όλες οι ειδικότητες του Τεχνικού - Επαγγελματικού Λυκείου να έχουν συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα, τα οποία θα αποκτώνται με την αποφοίτηση. Το πτυχίο να οδηγεί σε επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου 2 (οδηγία 36/2005).

Η αποφοίτηση από τα Τμήματα Ειδίκευσης θα πρέπει να οδηγεί σε επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου 3 (οδηγία 36/2005) δίνοντας την δυνατότητα απόκτησης άδειας άσκησης επαγγέλματος χωρίς την υποχρέωση της συγκέντρωσης συγκεκριμένου αριθμού ενσήμων. Αυτό θα απαλλάξει πολλούς μαθητές από τον βραχά των ενσήμων (*ιδίως στις δύσκολες εποχές που έρχονται, κυρίως για τους νέους*) για να έχουν δικαίωμα απόκτησης άδειας άσκησης επαγγέλματος.

ΓΡΑΣΥ

Στην πλειονότητά τους δεν έχουν εκπληρώσει τον ρόλο και τους στόχους τους. Θα έχουν λόγο ύπαρξης μόνο όταν στελεχωθούν επαρκώς έτσι ώστε να μπορούν να κάνουν έρευνα, ανά νομό, με καταγραφή των βιομηχανικών, βιοτεχνικών και λοιπών επιχειρήσεων, και να εντοπίζουν τις ελλείψεις σε συγκεκριμένα επαγγέλματα για τα προσεχή χρόνια. Επίσης να μπορούν να φέρουν σε επαφή τους μαθητές με την αγορά εργασίας μέσα από ενημερώσεις, επισκέψεις (σε συνεργασία και με τους εκπαιδευτικούς κάθε σχολείου) και γενικά να έχουν πλήρη εικόνα της αγοράς εργασίας στον τομέα ευθύνης τους.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ο κλάδος των εκπαιδευτικών (γενικότερα) πρέπει να απελευθερωθεί από τις μέχρι σήμερα διαδικασίες για την επιλογή των στελεχών του, οι οποίες δημιουργούν πελατειακές σχέσεις σε κάθε επίπεδο (κομματικό, συντεχνιακό, φιλικό κλπ) και προκαλούν αδικίες, αμφισβητήσεις, πικρίες.

Όλοι οι συνάδελφοι θα πρέπει να μπορούν να διεκδικήσουν μια θέση στη διοίκηση, με ίσους όρους, χωρίς αποκλεισμούς και προμοδοτήσεις. Οι θέσεις των στελεχών της εκπαίδευσης (έως και τον διευθυντή σχολικής μονάδας) πρέπει να προκηρύσσονται π.χ. ανά πενταετία, και όποιος ενδιαφέρεται να συμμετέχει σε έναν διαγωνισμό (απαραίτητως γραπτό), από τον οποίο θα επιλέγονται οι πρώτοι σε βαθμολογία και θα καταλαμβάνουν τις διοικητικές θέσεις σε κάθε νομό, περιφέρεια κλπ. Στους επιλεγέντες θα δίνεται η δυνατότητα για επιμόρφωση (κυρίως σε θέματα διοίκησης) είτε στη σχολική δημόσια διοίκηση είτε μέσω άλλων ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων. Η διαδικασία θα προβλέπει και επιλαχόντες για την κάλυψη των κενών, σε περίπτωση αποχωρήσεων μέσα στην πενταετία. Στέλεχος εκπαίδευσης που στη συνέχεια κρίνεται για οποιοδήποτε λόγο ακατάλληλο ή ανεπαρκές, δεν επιστρέφει στην τάξη αλλά αποσπάται σε θέση διοικητικού υπαλλήλου σε Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης κλπ.

Οι υποδιευθυντές σχολικών μονάδων καθώς και οι υποδιευθυντές και υπεύθυνοι τομέων των ΣΕΚ, επιλέγονται από τους συλλόγους διδασκόντων. Η πρόταση του συλλόγου είναι δεσμευτική και δεν μπορεί να ανατραπεί από το αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο (ΠΥΣΔΕ) έτσι ώστε να εκλείψουν φαινόμενα που περιγράψαμε παραπάνω (αποκλεισμοί - προμοδοτήσεις).